

VÄNDRA GÜMNAASIUMI

ÕPPEKAVA

Vändra 2024

SISUKORD

1	ÜLDSÄTTED	4
1.1	Kooli õppekava koostamise alused ja ülesehitus	4
2	ÜLDOSA.....	6
2.1	Kooli väärtused ja eripära.....	6
2.2	Kooli õppe- ja kasvatusesmärgid ning põhimõtted	7
2.3	Valdkonnasisesed ja -ülesed lõiminguvõimalused	10
2.4	Õppekorraldus	11
2.4.1	Õppe ja kasvatus korralduse alused.....	11
2.4.2	Tunnijaotusplaan: I – IV kooliaste	13
2.4.3	Tunnijaotusplaan: lihtsustatud õpe	23
2.5	Kooli õppekava välise õppimise või tegevuse arvestamine koolis õpitava osana ...	28
2.6	Õppekeskkonna mitmekesistamiseks kavandatud tegevused.....	30
2.7	Liikluskasvatus.....	30
2.8	Loovtöö, õpilasuurimuse või praktilise töö temaatika, juhendamise, töö koostamise ja hindamise kord	31
2.8.1	Loovtöö kolmandas kooliastmes	32
2.8.2	Õpilasuurimus või praktiline töö neljandas kooliastmes.....	33
2.9	Hindamise korraldus	36
2.9.1	Hindamisest teavitamine	39
2.9.2	Järelevastamine ja järeltööde sooritamise kord.....	40
2.9.3	Hinnete ja hinnangute vaidlustamise kord	41
2.9.4	Kokkuvõtva hindamise sagedus	42
2.9.5	Õpilase käitumise ja hoolsuse tagasisidestamine	42
2.9.6	Täiendavale õppetööle jätmise, järgmisse klassi üleviimine ning klassikursust kordama jätmise tingimused ja kord	43

2.10	Õpilaste arengu ja õppimise toetamise korraldus ning õpilaste juhendamise ja hariduslike erivajadustega õpilaste õppekorralduse põhimõtted, tugiteenuste rakendamise kord	44
2.11	Karjääriõppe, karjääriinfo ja nõustamise korraldamine	46
2.12	Õpilaste ja lastevanemate teavitamise ja nõustamise korraldus	47
2.13	Õpetajate koostöö ja planeerimise põhimõtted	48
2.14	Kooli õppekava uuendamise ja täiendamise kord	49
3	LISAD	50

1 ÜLDSÄTTED

1.1 Kooli õppekava koostamise alused ja ülesehitus

- (1) Vändra Gümnaasiumi (edaspidi „kooli“) õppekava kehtestatakse „Põhikooli- ja gümnaasiumiseaduse“ § 17 lg 2 ja „Põhikooli riikliku õppekava“ § 24 lg 3 ning „Gümnaasiumi riikliku õppekava“ § 19 lg 3 alusel.
- (2) Kooli õppekava on õppe- ja kasvatustegevuse alusdokument, mis on koostatud riiklike õppekavade alusel tulenevalt põhikooli- ja gümnaasiumiseaduse § 17 lg 1, põhikooli riikliku õppekava § 24 lg 1, põhikooli lihtsustatud riikliku õppekava § 5 lg 1 ja gümnaasiumi riikliku õppekava § 19 lg 1 ning kooli arengukavast.
- (3) Kooli õppekava koostamisel on peetud silmas piirkonna vajadusi, kooli töötajate, lastevanemate ja õpilaste soove ning kasutatavaid ressursse.
- (4) Vändra Gümnaasiumi kooliastmed on:
 - I kooliaste – 1.-3. klass
 - II kooliaste – 4.-6. klass
 - III kooliaste – 7.-9. klass
 - IV kooliaste (gümnaasium) – 10.-12. klass
- (5) Käesolev õppekava on kehtestatud ühe tervikdokumendina põhikoolile (I-III kooliaste) ja gümnaasiumile (IV kooliaste) ning koosneb õppekava üldsätetest, üldosast ning lisadest (ainekavadest). Ainekavad on koondatud ainevaldkonniti ja esitatud klassiti põhikoolis ning kursuste kaupa gümnaasiumiastmes.
- (6) Kooli õppekava üldosas on esitatud:
 - 1) kooli väärtused ja eripära, kooli õppe- ja kasvatuseesmärgid;
 - 2) õppekorraldus – tunnijaotusplaan õppeaineti ja klassiti, läbivate teemade ja lõimingu rakendamine, valikainete ja võõrkeelte valik;
 - 3) õppekeskkonna mitmekesistamiseks kavandatud tegevused, sh õppekava rakendamist toetavad tegevused, õppekäigud, õuesõpe, projektõpe, muuseumiõpe ja muu taoline;
 - 4) III ja IV kooliastme loovtöö, uurimistöö temaatika valiku, juhendamise, töö koostamise ja hindamise kord;
 - 5) õpilaste arengu ja õppimise toetamise ja hindamise korraldus;
 - 6) hariduslike erivajadustega õpilaste õppekorralduse põhimõtted, tugiteenuste rakendamise kord;
 - 7) karjääriõppe, sh karjääriinfo ja nõustamise korraldamine;

- 8) õpilaste ja lastevanemate teavitamise ja nõustamise korraldus;
 - 9) õpetajate koostöö ja töö planeerimise põhimõtted;
 - 10) kooli õppekava uuendamise ja täiendamise kord.
- (7)** Ainevaldkonnad ja neis kirjeldatavad kohustuslike õppeainete ainekavad on:
- 1) keel ja kirjandus: eest keel, kirjandus, eesti keel teise keelena (lisa 1);
 - 2) võõrkeeled: põhikoolis A-võõrkeel inglise, B-võõrkeel vene või saksa keel, gümnaasiumis B2 võõrkeel inglise keel, B1 võõrkeel vene või saksa keel (lisa 2);
 - 3) matemaatika (lisa 3);
 - 4) loodusained: loodusõpetus, bioloogia, geograafia, füüsika, keemia (lisa 4);
 - 5) sotsiaalsed: inimeseõpetus, ajalugu, ühiskonnaõpetus (lisa 5);
 - 6) kunstained: muusika, kunst (lisa 6);
 - 7) tehnoloogia: tööõpetus, käsitöö ja kodundus, tehnoloogiaõpetus (lisa 7);
 - 8) kehaline kasvatus (lisa 8);
 - 9) uurimistöö alused gümnaasiumis (lisa 9);
 - 10) riigikaitseõpetus gümnaasiumis (lisa 10).

Valikõppeainete ainekavad:

- 11) majandusõpetus põhikoolis, majandus- ja ettevõtlusõpetus gümnaasiumis (lisa 11);
 - 12) informaatika põhikoolis (lisa 12);
 - 13) karjääriõpetus põhikoolis (lisa 13);
 - 14) väärtuskasvatus põhikoolis (lisa 14);
 - 15) usundiõpetus gümnaasiumis (lisa 15);
 - 16) loodusteadused, tehnoloogia ja ühiskond gümnaasiumis (lisa 16).
- (8)** Kool kaasab õppekava koostamisse õpilasi, lapsevanemaid ja teiste huvirühmade esindajaid. Kooli õppekava koostamise, rakendamise ja arendamise demokraatliku korralduse eest vastutab direktor.
- (9)** Kooli õppekava kehtestab direktor. Kooli õppekava ja selle muudatused esitatakse enne kehtestamist arvamuse avaldamiseks kooli hoolekogule, õpilasesindusele ja õppenõukogule.
- (10)** Kooli õppekavas käsitletakse õppimist väljundipõhiselt. Väljundipõhise õppekava kõrgeim õpiväljund on omandatud üldpädevused, s.o suutlikkus asjatundlikult, loovalt, ettevõtlikult ja paindlikult toimida teatud tegevusalal või -valdkonnas, perekonnas, tööl, avalikus elus, kultuurikandjana.

2 ÜLDOSA

2.1 Kooli väärtused ja eripära

Vändra Gümnaasiumi **visioon** on olla arenev ettevõtlik õppijat toetav kogukonna kool, mis keskendub koostööle, kriitilise mõtlemise ja loovuse arendamisele.

Kooli **põhiväärtused** on õpihuvi, koostöö ja heaolu. Väärtuste selgitused on sihiseadeks nende elluviimisel ja kirjeldavad visiooni.

VÄÄRTUS „**ÕPIHUVI**” - eesmärgiks on isiksuslik areng ja jätkusuutlik õppimine.

Õpilaskesksus ja võimetekohasus kaasavas õpikeskkonnas pakub iga õppija vajadustest lähtuvaid võimalusi tema maksimaalseks arenguks.

Jätkusuutlik õppimine on elukestev õpe kui protsess, kus õppija omandab teadmisi, pädevusi ja oskusi, mis võimaldab kohaneda muutuva maailmaga. Õpitu õpetab tegema teadlikke otsuseid ning käituma vastutustundlikult, austades sealjuures kultuurilist mitmekesisust.

VÄÄRTUS „**KOOSTÖÖ**” - eesmärgiks on õpilase, õpetaja ja kogukonna ühistegevus, mis tugineb traditsioonidele, piirkondlikule eripärale ja haridusprogrammidele.

Vastutustundlikult täidetakse ülesandeid oma parimate teadmiste ja oskuste järgi, ollakse püüdlikud ja võetakse meeskonnas endale kohustusi. Jagatakse oma personaalseid teadmisi ja kogemusi, ollakse abivalmid ja toetavad. Tuntakse huvi maailma ja oma siseelu vastu, võetakse omaks uued ideed. Austatakse ja järgitakse kooli ning kogukonna traditsioone, peetakse lugu teiste rahvuste traditsioonidest.

VÄÄRTUS „**HEAOLU**” - eesmärgiks on positiivne mõttelaad, tervislik eluviis ja toetavad suhted.

Vaimse heaolu tagamiseks hinnatakse positiivseid emotsioone, ollakse seltsivad ja sõbralikud, kehtestavad.

Füüsilise heaolu juures hinnatakse liikumist ja värskes õhus viibimist; hoitakse oma keha tervis hea päevarežiimi ja piisava unega kontrolli all.

Sotsiaalse heaolu all mõistetakse enda ja teiste vajadusi ning inimeste erinevusi, omatakse häid suhteid, hoitakse töö ja hobid tasakaalus; ollakse probleemide lahendamisel lahenduskesksed.

Kooli eripära keskmes on kohaliku piirkonna kultuuri, spordi, ajaloo ja looduse tundmine, hoidmine ja väärtustamine, selle edendamine ja edasikandmine. Õpilased osalevad kohalike kultuuriürituste ja spordivõistluste korraldamises ning traditsioonide jätkamises ja propageerimises, mis toetab nende ettevõtlikkust ning koostööoskuste arengut.

Võimalused:

majandus- ja ettevõtlusõpe I – IV kooliastmes; õpilaslaatade korraldamine ja osalemine - miniminifirmad, minifirmad, õpilasfirmad; TULEM-i rakendamine tundide ülesehitusel;

kooliaed ja looduslik õpikeskkond - õuesõppe võimalused; loodusainete ja tööõpetustundide läbiviimine kooliaias, hooajalised tööd aias;

õppelabor – erinevate töötubade ja praktikumide läbiviimine;

Lüdigi saal – kogukonna ühisüritused, erinevad kultuuriprogrammid.

2.2 Kooli õppe- ja kasvatuseesmärgid ning põhimõtted

Vändra Gümnaasiumi missioon on õpilaskeskses ja arengut toetavas keskkonnas tagada igale lapsele võimetekohane areng.

- (1) Kooli põhitaotlus on tagada õpilastele mitmekülgne haridus, mis hõlmab nii akadeemilisi teadmisi kui ka praktilisi oskusi ning toetab nende füüsilist, vaimset ja sotsiaalset arengut. Kooli eesmärk on edendada õpilaste seas elukestva õppe ja enesetäiendamise kultuuri, õpetades neile õppimisoskusi, kriitilist mõtlemist ning õppimisvalmidust, mis võimaldab edukalt toime tulla muutuvmas maailmas.
- (2) Õppe- ja kasvatustöö aineüleseks eesmärgiks on põhikooli riikliku õppekava § 4 lõikes 4 ja gümnaasiumi riikliku õppekava § 4 lõikes 3 esitatud üldpädevuste, põhikooli riiklikus õppekavas § 7, § 9 ja § 11 kooliastmeti kirjeldatud pädevuste ning põhikooli riikliku

õppekava ja gümnaasiumi riikliku õppekava ainevaldkonna kavades esitatud valdkonnapädevuste kujundamine.

- (3) Üldpädevused kujundatakse kõigi õppeainete kaudu ning tunni- ja koolivälises tegevuses, mille kujunemist toetavad ja suunavad õpetajad omavahelises koostöös ning kooli, kodu ja kogukonna koostöös.
- (4) Õpilastes kujundatavad üldpädevused on:
- 1) kultuuri- ja väärtuspädevus - suutlikkus hinnata inimsuhteid ja tegevusi üldkehtivate moraalinormide seisukohast; tajuda ja väärtustada oma seotust teiste inimestega, ühiskonnaga, loodusega, oma ja teiste maade ja rahvaste kultuuripärandiga ning nüüdiskultuuri sündmustega; väärtustada loomingut ja kujundada ilumeelt; hinnata üldinimlikke ja ühiskondlikke väärtusi, väärtustada inimlikku, kultuurilist ja looduslikku mitmekesisust; teadvustada oma väärtushinnanguid;
 - 2) sotsiaalne ja kodanikupädevus - suutlikkus ennast teostada; toimida aktiivse, teadliku, abivalmi ja vastutustundliku kodanikuna ning toetada ühiskonna demokraatlikku arengut; teada ja järgida ühiskondlikke väärtusi ja norme; austada erinevate keskkondade reegleid ja ühiskondlikku mitmekesisust, religioonide ja rahvaste omapära; teha koostööd teiste inimestega erinevates situatsioonides; aktsepteerida inimeste ja nende väärtushinnangute erinevusi ning arvestada neid suhtlemisel;
 - 3) enesemääratluspädevus - suutlikkus mõista ja hinnata iseennast, oma nõrku ja tugevaid külgi; analüüsida oma käitumist erinevates olukordades; käituda ohutult ja järgida tervislikke eluviise; lahendada suhtlemisprobleeme;
 - 4) õpipädevus - suutlikkus organiseerida õppekeskkonda individuaalselt ja rühmas ning hankida õppimiseks, hobideks, tervisekäitumiseks ja karjäärivalikuteks vajaminevat teavet; planeerida õppimist ja seda plaani järgida; kasutada õpitut erinevates olukordades ja probleeme lahendades; seostada omandatud teadmisi varemõpituga; analüüsida oma teadmisi ja oskusi, motiveeritust ja enesekindlust ning selle põhjal edasise õppimise vajadusi;
 - 5) suhtluspädevus - suutlikkus ennast selgelt, asjakohaselt ja viisakalt väljendada nii emakeeles kui ka võõrkeeltes, arvestades olukordi ja mõistes suhtluspartnereid ning suhtlemise turvalisust; ennast esitleda, oma seisukohti esitada ja põhjendada; lugeda ning eristada ja mõista teabe- ja tarbetekste ning ilukirjandust; kirjutada eri liiki tekste, kasutades korrektset viitamist, kohaseid keelevahendeid ja sobivat stiili; väärtustada õigekeelsust ja väljendusrikast keelt ning kokkuleppel põhinevat suhtlemisviisi;

- 6) matemaatika-, loodusteaduste ja tehnoloogiaalane pädevus - suutlikkus kasutada matemaatikale omast keelt, sümboleid, meetodeid koolis ja igapäevaelus; suutlikkus kirjeldada ümbritsevat maailma loodusteaduslike mudelite ja mõõtmisvahendite abil ning teha tõenduspõhiseid otsuseid; mõista loodusteaduste ja tehnoloogia olulisust ja piiranguid; kasutada uusi tehnoloogiaid eesmärgipäraselt;
- 7) ettevõtlikkuspädevus - suutlikkus ideid luua ja ellu viia, kasutades omandatud teadmisi ja oskusi erinevates elu- ja tegevusvaldkondades; näha probleeme ja neis peituvaid võimalusi, aidata kaasa probleemide lahendamisele; seada eesmärgid, koostada plaane, neid tutvustada ja ellu viia; korraldada ühistegevusi ja neist osa võtta, näidata algatusvõimet ja vastutada tulemuste eest; reageerida loovalt, uuendusmeelselt ja paindlikult muutustele; võtta arukaid riske; rakendada finantskirjaoskust;
- 8) digipädevus - suutlikkus kasutada uuenevat digitehnoloogiat toimetulekuks kiiresti muutuvus ühiskonnas nii õppimisel, kodanikuna tegutsedes kui ka kogukondades suheldes; leida ja säilitada digivahendite abil infot ning hinnata selle asjakohasust ja usaldusväärsust; osaleda digitaalses sisuloomes, sh tekstide, piltide, multimeediumide loomisel ja kasutamisel; kasutada probleemilahenduseks sobivaid digivahendeid ja võtteid, suhelda ja teha koostööd erinevates digikeskkondades; olla teadlik digikeskkonna ohtudest ning osata kaitsta oma privaatsust, isikuandmeid ja digitaalset identiteeti; järgida digikeskkonnas samu moraali- ja väärtuspõhimõtteid nagu igapäevaelus.

Lihtsustatud õppes käsitatakse pädevust kui võimetekohaste teadmiste, oskuste ja hoiakute kogumit, mis tagab suutlikkuse teatud tegevusalal või -valdkonnas loovalt, ettevõtlikult ja paindlikult toimida.

Lihtsustatud õppes eristatakse üldpädevusi ja arenguperioodidel taotletavaid pädevusi.

- (5) Kooli kasvatusesmärgid saavutatakse õppijate individuaalse toetamise, motiveerimise ja kaasamisega. Vastavalt õppijate akadeemilistele vajadustele, arengutasemele ja huvidele, vastastikkuses koostöös perekonnaga pakub kool individuaalset nõustamist, õppekava kohandamist ja tugiteenuseid.

Lihtsustatud õppes taotletakse, et õpilastel kujuneksid teadmised, oskused ja hoiakud, mis võimaldavad neil (vajaduse korral suunamise või abiga) jälgida, hinnata ning kohandada

oma käitumist ja õpitegevust. Arvestatakse õpilaste arenguperioode, mis jagunevad järgmiselt:

1.–2. kl, 3.–5. kl, 6.–7. kl, 8.–9. kl. Jaotus tuleneb õpilaste arengu seaduspärasustest – muutustest õppijate kognitiivses arengus ning kõne ja isiksuse arengus.

(6) Lähedase eesmärgiseade ja õppesisuga õppeained moodustavad ainevaldkonna.

Ainevaldkonna õppeainete õpetamise peamine eesmärk on vastava valdkonnapädevuse kujunemine, mida toetavad õppeainete eesmärgid ja õpitulemused. Valdkonnapädevuse kujunemist toetavad lõiming teiste ainevaldkondade õppeainetega ning tunni- ja kooliväline tegevus. Valdkonnapädevuste kirjeldused on esitatud ainevaldkondade kavades.

(7) Ainekavades esitatakse õpitulemused, mis toetavad kooliastme lõpuks taotletavate teadmiste, oskuste ja hoiakute saavutamist ning valdkonnapädevuste kujunemist. Väärtushoiakute saavutatuse kohta antakse õpilastele kirjeldavat tagasisidet.

2.3 Valdkonnasisesed ja -ülesed lõiminguvõimalused

(1) Läbivad teemad on üld- ja valdkonnapädevuste, õppeainete ja ainevaldkondade lõimingu vahendiks ning neid arvestatakse koolikeskkonna kujundamisel. Läbivad teemad on aineülesed ja käsitlevad ühiskonnas tähtsustatud valdkondi ning võimaldavad luua ettekujutuse ühiskonna kui terviku arengust, toetades õpilase suutlikkust oma teadmisi erinevates olukordades rakendada.

(2) Läbivate teemade õpe koolis realiseerub:

- 1) õppekeskkonna korralduses – kooli vaimse, sotsiaalse ja füüsilise õppekeskkonna kujundamisel arvestatakse läbivate teemade sisu ja eesmäärke;
- 2) aineõppes – läbivatest teemadest lähtudes tuuakse aineõppesse sobivad teemakäsitlelused, näited ja meetodid, viiakse koos läbi aineteüleseid, klassidevahelisi ja ülekoolilisi projekte. Õppeainete roll läbiva teema õppes on lähtuvalt õppeaine taotlustest ja õppesisust erinev, olenevalt sellest, kui tihe on ainevaldkonna seos läbiva teemaga;
- 3) kooli projektinädala raames – projektinädalal toimub õpe koolis ühest üldteemast lähtuvalt, mida käsitletakse erinevate õppeainete kaudu, lõimides neid omavahel. Projektinädala eesmärgiks on toetada õpilase tervikliku maailmapildi kujunemist;

- 4) valikainete valikul – valikained toetavad läbivate teemade taotlusi (majandusõpetus; informaatika; majandus- ja ettevõtlusõpetus; usundiõpetus; loodusteadused, tehnoloogia ja ühiskond);
- 5) läbivatest teemadest lähtuvas või õppeaineid lõimivas loovtöös ja uurimis- või praktilises töös – õpilased võivad läbivast teemast lähtuda selle loov-, uurimis- või praktilise töö valikul, mida tehakse kas iseseisvalt või rühmatööna;
- 6) korraldades võimaluse korral koostöös kooli pidaja, paikkonna asutuste ja ettevõtete, teiste õppe- ja kultuuriasutuste ning kodanikuühendustega klassivälist õppetegevust ja huviringide tegevust ning osaledes maakondlikes, üle-eestilistes ja rahvusvahelistes projektides (näiteks KIKi projektid, ERASMUS+).

2.4 Õppekorraldus

2.4.1 Õppe ja kasvatus korralduse alused

- (1) Õppe- ja kasvatustöö korraldamisel lähtub kool kehtivast seadusandlusest, õpilaste vajadustest, huvigruppide ootustest ning õppe- ja kasvatustöö eesmärkidest. Õppeaasta pikkuse, õpilaste nädalakoormuse ja tunnijaotusplaani koostamisel võetakse aluseks põhikooli- ja gümnaasiumiseaduses, põhikooli ja gümnaasiumi riiklikus õppekavas sätestatud nõuded.

Õppe ja kasvatus korraldus on määratud kooli kodukorra ja päevakavaga.

Õppekorralduse põhivorm Vändra Gümnaasiumis on õppetund. Õppetunni kestus on 40 minutit (lühike tund) ja 80 minutit (paaristund). Ajalise jaotuse aluseks on Põhikooli- ja gümnaasiumiseaduses ette antud õppetunni arvestuslik pikkus 45 minutit:

- lühike tund 40 minutit õpetajaga vahetus kontaktis olev aeg ja 5 minutit iseseisev õpiaeg;
- paaristund 80 minutit õpetajaga vahetus kontaktis olev aeg ja 10 minutit iseseisev õpiaeg.

Paaristund ehk kuni kaks õppetundi võib toimuda järjest, ilma vahetunnita.

- (2) Igapäevase koolitöö korralduse põhialus on tunniplaan, millega on määratletud tundide arv ja järjekord õppepäevas.
- (3) Õppeaastas on 35 nädalat, kokku 175 õppepäeva.

- (4) Õppeaasta on jaotatud trimestriteks, kehtivad Haridus- ja Teadusministeeriumi poolt kehtestatud koolivaheajad.
- (5) Õppijate erivajadusest lähtuvalt korraldatakse vajadusel koolivälise nõustamismeeskonna soovitusel ja vanema nõusolekul õpe väikeklassis või individuaalõppena. Õppijatele, kellele on määratud õpe lihtsustatud õppekaval, rakendatakse põhikooli lihtsustatud riiklikku õppekava.
- (6) Väandra Gümnaasiumis toimub õppetöö traditsioonilise aineõppena. Lisaks tavapärasele õppetööle toimuvad aktiivõpe (õuesõpe, avastusõpe, uurimuslik õpe, muuseumiõpe, ekskursioonid, õppekäigud jne), distant- ja e-õpe. Põhikooli 1., 4. ja 7. klassis toimub kiusamise ennetamiseks ja vähendamiseks klassijuhatajatunnis väärtuskasvatus kiusamisvastase programmi alusel.
- (7) Gümnaasiumi lõpetamiseks peab õpilane läbima minimaalselt 96 kursust.
- (8) Õpilase õppekoormus IV kooliastmes koosneb kohustuslikest kursustest, kooli valikkursustest ja õpilase valitud kursustest.
- (9) IV kooliastme õpilane võib kokkuleppel kooliga osaleda Tartu Ülikooli Teaduskooli või mõne muu kooli kursusel, mida kooli otsusel arvestatakse valikkursusena.
- (10) Distantõpe on juhendatud e-õpe, mida korraldab kool virtuaalses õppekeskkonnas. Distantõpe on statsionaarse õppe vorm. Õpetajad juhendavad õpilasi Teams'i keskkonnas ja kajastavad õppetööd eKoolis. Hindamise alused on distantõppe perioodil samad, mis kontaktõppe ajal.

2.4.2 Tunnijaotusplaan: I – IV kooliaste

Tabel 1. Esimese kooliastme tunnijaotusplaan

Õppeaine	I kooliaste					
	PRÕK kohustuslik	1. kl	2. kl	3. kl	KOKKU	Lisatunnid
Keel ja kirjandus (eesti keel)	19	7	6	6	19	
Eesti keel teise keelena	12	4	4	4	12	
Võõrkeeled (A-võõrkeel)	3			3	3	
Matemaatika	10	4	4,5	5	13,5	3,5
Sotsiaalsained (inimeseõpetus)	2		1	1	2	
Loodusained (loodusõpetus)	3	1	2	1,5	4,5	1,5
Kunstiained	10,5					
kunst		1,5	1,5	1,5	4,5	
muusika		2	2	2	6	
Tehnoloogia (tööõpetus)	4,5	1	2	1,5	4,5	

Kehaline kasvatus	8	2	2	2,5	6,5	
rütmika		0,5	0,5	0,5	1,5	
Väärtuskasvatus		0,5			0,5	
Majandus		0,5	0,5	0,5	1,5	
Informaatika			0,5		0,5	
Kokku:	60	20	22,5	25	67,5	
PRÕK lubatud		20	23	25	68	

Esimeses kooliastmes kujundatakse õppeprotsessi käigus õppija esmased õpiharjumused ja -oskused, keskendutakse heade käitumistavade tundmaõppimisele ja järgimisele ning positiivse suhtumise kujundamisele koolis käimisesse ja õppimisse. Õpetaja olulisim ülesanne on iga lapse eneseusu ja õpimotivatsiooni toetamine, õpiraskuste äratundmine ning vajadusel tugisüsteemide ja õpiabi pakkumine. Esimeses kooliastmes õpetab õpilasi klassiõpetaja. Esimeses klassis on õpetuse ja kasvatus põhitaotluseks õpilase kohanemine koolieluga, turvatunde ja eduelamuste kogemine ning valmisoleku kujunemine edasiseks edukaks õppetööks.

Õppijate individuaalse arengu ja võimekuse arendamiseks on esimese kooliastme tunnijaotusplaanis vaba tunniressursi arvelt kohustuslike õppeainete lisatunnid matemaatikas (3,5 t) ja loodusõpetuses (1,5 t). Esimeses kooliastmes on valikaineteks majandusõpetus, informaatika ja väärtuskasvatus.

Uussisserändajatele õpetatakse eesti keelt teise keelena.

Esimese kooliastme A-võõrkeeleks on inglise keel.

Kõik tunnijaotusplaanis esitatud õppeained on õpilastele kohustuslikud.

Esimese kooliastme tunnijaotusplaan õppeaineti ja klassiti on kajastatud tabelis 1.

Tabel 2. Teise kooliastme tunnijaotusplaan

Õppeaine	II kooliaste					
	PRÕK kohustuslik	4. kl	5. kl	6. kl	KOKKU	Lisatunnid
Keel ja kirjandus	15	5			5	
eesti keel			3,5	3	6,5	
kirjandus			2	2	4	
Eesti keel teise keelena	15	5	5	5	15	
Võõrkeeled	12				12,5	
A-võõrkeel		3	3	3	9	
B-võõrkeel				3,5	3,5	+0,5
Matemaatika	13	5	5	5	15	+2 tundi
Sotsiaaalained	6					
inimeseõpetus	2		1	1	2	
ajalugu	3		2	2	3,5	+0,5 tundi
ühiskonnaõpetus				1		

Loodusained (loodusõpetus)	7	2,5	3	3	8,5	+1,5 tundi
Kunstiained	7					
kunst		1	1	1	3	
muusika		2	1	1	4	
Tehnoloogia (käsitöö, kodundus, tehnoloogiaõpetus)	5	2	2	1	5	
Kehaline kasvatus	8	3	3	2	8	
Väärtuskasvatus		0,5			0,5	
Majandus		0,5	0,5	0,5	1,5	
Informaatika		0,5	0,5	0,5	1,5	
Kokku:	73	25	27,5	29,5	82	
PRÕK lubatud		25	28	30	83	

Teises kooliastmes on õpetuse ja kasvatus põhitaotluseks vastutustundlike ja iseseisvate õppijate kujundamine. Oluline on äratada ja säilitada õppijate õpihuvi; hoida ja tõsta õpimotivatsiooni; seostada õpitut praktikaga ja võimaldada õpilastel teha valikuid ning oma otsuste eest vastutada; ära tunda ja arendada õpilase erivõimeid ja huvisid, pakkuda õpiraskustega õpilasele õpiabi. Teises kooliastmes õpetavad klassiõpetajad ja aineõpetajad.

Õppijate probleemilahenduskuse ja kriitilise mõtlemise arendamiseks on teise kooliastme tunnijaotusplaanis vaba tunniressursi arvelt kohustuslike õppeainete lisatunnid B-võõrkeeles

(0,5 t), matemaatikas (2 t), ajaloo (0,5 t) ja loodusõpetuses (1,5 t). A-võõrkeel on inglise keel, B-võõrkeel on vene keel või saksa keel. Õpilase B-võõrkeele valik otsustatakse kooli ja pere koostöös.

Teises kooliastmes on valikaineteks majandusõpetus, informaatika ja väärtuskasvatus.

Uussisserändajatele õpetatakse eesti keelt teise keelena.

Tehnoloogiavaldkonna õppegrupid moodustatakse IV -VI klassis klassinimekirja alusel nii, et iga grupi koosseisus oleksid poisid ja tüdrukud võrdselt esindatud, mis tagab soolise tasakaalu ja soodustab erinevate vaadete kaasamist õppetegevusse. Õppegrupi suurus oleneb vastava klassi suurusel.

Vaba tunni mahtu kasutatakse konsultatsioonideks. Kõik tunni jaotusplaanis esitatud õppeained on õpilastele kohustuslikud.

Teise kooliastme tunni jaotusplaani õppeainete ja klasside on kajastatud tabelis 2.

Tabel 3. Kolmanda kooliastme tunni jaotusplaan

Õppeaine	III kooliaste					
	PRÕK kohustuslik	7. kl	8. kl	9. kl	KOKKU	Lisatunnid
Keel ja kirjandus	12	4	4	5	13	1
eesti keel		2	2	3	7	1 (9. klass)
kirjandus		2	2	2	6	
Eesti keel teise keelena	15	5	5	5	15	

Võõrkeeled	18	6	6	6	18	
A-võõrkeel		3	3	3	9	
B-võõrkeel		3	3	3	9	
Matemaatika	13	5	4	5	14	1
Sotsiaalsained	10					
inimeseõpetus	2	1	1		2	
ajalugu	6	2	2	2	6	
ühiskonnaõpetus	2		1	1	2	
Loodusained	20				20	
loodusõpetus		2				
bioloogia		1	2	2		
geograafia		2	1	2		
keemia			2	2		
füüsika			2	2		
Kunstained	6				6	
kunst		1	1	1		

muusika		1	1	1		
Tehnoloogia (käsitöö, kodundus, tehnoloogiaõpetus)	5	2	2	1	5	
Kehaline kasvatus	6	2,5	2	1,5	6	
Väärtuskasvatus		0,5			0,5	
Majandusõpetus		0,5			0,5	
Ettevõtlusõpetus			0,5	0,5	1	
Informaatika			0,5			
Kokku:	90	30,5	32	32	94,5	
PRÕK lubatud		30	32	32	94	

Kolmandas kooliastmes on õppe ja kasvatus põhitaotluseks aidata õppijal kujuneda vastutustundlikuks ühiskonnaliikmeks, kes igapäevaelus iseseisvalt toime tuleb ning suudab oma huvidele ja võimetele vastavat õpiteed valida. Pädevuste seisukohalt on oluline õpilaste õpimotivatsiooni hoidmine; õpitu seostamine ja rakendamine igapäevaeluga; erinevate õpistrateegiate teadvustatud kasutamine, uurimuslik õpe ja enesekontrollioskuse arendamine. Kool toetab õpilast tema edasiste õpingute ja kutsevaliku tegemisel.

Kriitilise mõtlemise, analüüsivõime ja finantskirjaoskuse arendamiseks on kolmandas kooliastmes lisatunnid matemaatikas (1 t) ja eesti keeles (1 t). Diferentseeritud õpet kasutatakse reaalarinetes ja A-võõrkeeles. A-võõrkeel on inglise keel, B-võõrkeel on vene keel või saksa keel.

Kolmandas kooliastmes on valikaineteks majandusõpetus (VII kl), ettevõtlusõpetus (VIII – IX kl), informaatika (VIII kl) ja väärtuskasvatus (VII kl). Ettevõtlusõpetusega taotletakse, et

põhikooli lõpuks õpilane mõistab enda võimalusi töömaailmas, omandab teadmisi ja oskusi, mis võimaldavad tal olla ettevõtlik ühiskonna liige; mõistab enda majanduslikke vajadusi ja võimalusi ning langetab otsuseid, lähtudes enda valikutest ja ressurssidest, teeb eesmärgipäraseid valikuid finantsteenuste kasutamisel.

Uussisserändajatele õpetatakse eesti keelt teise keelena.

Tehnoloogiavaldkonna õppegrupid moodustatakse VII -IX klassis klassinimekirja alusel nii, et iga grupi koosseisus oleksid poisid ja tüdrukud võrdselt esindatud, mis tagab soolise tasakaalu ja soodustab erinevate vaadete kaasamist õppetegevusse. Õppegrupi suurus oleneb vastava klassi suurusest.

Kool on teinud erisuse riiklikus õppekavas sätestatud tunnikoormuses, kus 7. klassis on nädalakoormus 30,5 tundi. 0,5 tunnine erisus tuleneb kooli eripärast ja kiusamisvastase programmi rakendamisest.

Kõik tunnijaotusplaanis esitatud õppeained on õpilastele kohustuslikud.

Kolmanda kooliastme tunnijaotusplaani õppeaineti ja klassiti on kajastatud tabelis 3.

Tabel 4. Neljanda kooliastme tunnijaotusplaani

Õppeaine	IV kooliaste					
	GRÕK kohustuslik	10. kl	11. kl	12. kl	KOKKU	Lisa- kursused
Keel ja kirjandus	11 kursust	5	5	5	15	4
eesti keel		3	3	3	9	3
kirjandus		2	2	2	6	1
Võõrkeeled	10 kursust	7	6	5	18	8

inglise keel (B2 võõrkeel)		4	3	3	10	
vene keel/saksa keel (B1 võõrkeel)		3	3	2	8	
Matemaatika	14 kursust	6	5	5	16	2
Sotsiaalsained	9 kursust	2	3	4	9	
inimeseõpetus	1	0	0	1		
ajalugu	6	2	2	2		
ühiskonnaõpetus	2	0	1	1		
Loodusained	15 kursust	7	7	4	18	3
geograafia	3	1	2	0		
bioloogia	5	2	2	1		
keemia	4	2	1	1		
füsika	6	2	2	2		
Kunstid	5 kursust	2	2	1	5	
kunst	2	1	1	0		
muusika	3	1	1	1		

Kehaline kasvatus	5 kursust	2	2	2	6	1
Uurimistöö alused		1	0	0	1	
Uurimis- või praktiline töö		0	1	0		
Riigikaitseõpetus		1	0	0	1	
Valikkursused		2	2	1	5	
Riigikaitse praktiline õpe välilaagris	1 kursus	1	0	0	1	
Majandus- ja ettevõtlusõpetus	1 kursus	1	1	0	2	
Usundiõpetus	1 kursus	0	1	0	1	
Loodusteadused, tehnoloogia ja ühiskond	1 kursus	0	0	1	1	
Kokku kursusi:	69	35	33	27	95	
GRÕK minimaalne kursuste arv					96	

Gümnaasiumi õppekava ühik on kursus, kursuse maht on 35 tundi. Õppe- ja kasvatuskorralduse põhivorm IV kooliastmes on õppetund. Õppetunnid toimuvad koolis või väljaspool kooli loengu, praktikumi või õppekäiguna. Kursus võib toimuda õppeaastat läbivalt iganädalase tunnina või tsüklina, kus on määratud kursusepäevad, mille jooksul õpitakse

vastavat ainet süvendatult (nt 7 nädala jooksul). Valikkursuste pakkumiseks teeb kool koostööd Tartu Ülikooli Pärnu Kolledžiga.

A - võõrkeelena õpetatakse inglise keelt. B - võõrkeelena õpetatakse vene keelt või saksa keelt. C - võõrkeelena on võimalus õppida saksa keelt või vene keelt.

Gümnaasiumi matemaatikat õpetatakse laia kursuse õppekava järgi (kokku 16 kursust).

Õpilasuurimuse või praktilise töö eest on ette nähtud 1 kursus.

Suurem õppemaht eesti keeles ja kirjanduses, võõrkeeltes, matemaatikas ja loodusainetes avardab õpilaste karjäärivõimalusi ja suurendab konkurentsivõimet tööturul, aitab arendada keelelisi ja analüütilisi oskusi, loogilist mõtlemist ja probleemilahendusoskust.

Põhikooli- ja gümnaasiumiseaduse § 17 lõike 4 kohaselt võib õpilase või piiratud teovõimega õpilase puhul vanema ja direktori või direktori volitatud õpetaja kokkuleppel kool arvestada kooli õppekava välist õppimist või tegevust, sealhulgas õpinguid mõnes teises üldhariduskoolis koolis õpetatava osana, tingimusel et see võimaldab õpilasel saavutada kooli või individuaalse õppekavaga määratletud õpitulemusi.

Kursuste arv õppeaineti ja õpilaste nädalakoormus on määratud kooli õppekavas tunnijaotusplaaniga. Kõik tunnijaotusplaanis esitatud õppeained on õpilastele kohustuslikud. Gümnaasiumi lõpuks läbib õppija kohustuslikult 95 kursust ja vähemalt ühe vabalt valitud valikkursuse. Gümnaasiumi lõputunnistuse väljastab kool, kui läbitud on minimaalselt 96 kursust.

2.4.3 Tunnijaotusplaani lihtsustatud õpe

Lihtsustatud õpet korraldatakse õppeainete kaupa, rakendades õppeainete lõimimise põhimõtet. Õppeained jagunevad kohustuslikeks õppeaineteks ja valikõppeaineteks. Valikõppeainetele ja valitud tööõpetuse suunale koostab kool ainekavad.

Lihtsustatud õppel olevale õpilasele, kes õpib tavaklassis, kehtestatakse erisused tunnijaotusplaanis individuaalse õppekavaga. Lihtsustatud õppel olevate õpilaste klassis

rakendatakse erisusi tunnijaotusplaanis hoolekogu nõusolekul ja see kehtestatakse kooli õppekavas.

Võõrkeelena õpetatakse ühte keelt, mille valib kool, arvestades oma võimalusi ja õpilaste soove.

Lihtsustatud õppel olevatele õpilastele võib kohaldada tunnijaotusplaanist erinevat tunnijaotusplaani (sealhulgas liita ja ümber kujundada õppeaineid), kuid ei vähendata tööõpetuse tundide arvu. Õpilastele tagatakse võimalused lisaga kehtestatud lihtsustatud õppe õpitulemuste saavutamiseks järgmiselt: 1) 1.–2. klassi õpitulemused hiljemalt 2. klassi lõpuks; 2) 3.–5. klassi õpitulemused hiljemalt 5. klassi lõpuks; 3) 6.–7. klassi õpitulemused 7. klassi lõpuks; 4) 8.–9. klassi õpitulemused põhikooli lõpuks.

Valikõppeaine sätestatakse individuaalses õppekavas.

Lihtsustatud õppe tunnijaotusplaani õppeaineti ja klassiti on kajastatud tabelites 5. – 7.

Tabel 5.

Õppeaine	I kooliaste				
	1. kl	2. kl	3. kl	KOKKU	Lisatunnid
Keel ja kirjandus					
eesti keel	7	9	8	25	1 (3. klass)
Matemaatika	5	5	5	15	
Sotsiaalsained					
inimeseõpetus	1	1	1	3	
Loodusained (loodusõpetus)	1	1	2	4	

Kunstiained					
kunst	1	1	1	3	
muusika	1	1	1	3	
Tehnoloogia (tööõpetus)	2	2	2	6	
Kehaline kasvatus	2	3	3	8	
Valikõppeaine: väärtusõpetus			1		
PLRÕK lubatud	20	23	25		

Tabel 6.

Õppeaine	II kooliaste				
	4. kl	5. kl	6. kl	KOKKU	Lisatunnid
Keel ja kirjandus					
eesti keel	8	7	6	21	
kirjandus					
Võõrkeeled					
A-võõrkeel		2	2	4	

Matemaatika	5	5	5	15	
Sotsiaalsained					
inimeseõpetus	2	2	2	6	
ajalugu			1		
Loodusained loodusõpetus	2	3	4	9	1 (5. klass)
Kunstiained					
kunst	1	1	2	4	1 (6. klass)
muusika	1	1	1	3	
Tehnoloogia (tööõpetus)	2	4	4	10	
Kehaline kasvatus	2	2	2	6	
Valikõppeaine(d):					
väärtuskasvatus	1	1	1		
informaatika	1				
PLRÕK lubatud	25	28	30		

Tabel 7.

Õppeaine	III kooliaste				
	7. kl	8. kl	9. kl	KOKKU	Lisatunnid
Keel ja kirjandus					
eesti keel	6	6	6	18	
Võõrkeel					
A-võõrkeel	2	2	2	6	
Matemaatika	4	5	5	14	
Sotsiaalsained					
inimeseõpetus	2	2	1	5	
ajalugu	2	2	1	5	
Loodusained (loodusõpetus)	4	4	4	12	
Kunstiained					
kunst	1	1	1	3	
muusika	1	1	1	3	
Tehnoloogia (tööõpetus)	4	5	7	16	

Kehaline kasvatus	2	2	2	6	
Valikõppeaine(d):					
majandusõpetus	1	1	1		
väärtuskasvatus	1	1	1		
PLRÕK lubatud	30	32	32		

Kõik tunnijaotusplaanis esitatud õppeained on õpilastele kohustuslikud.

2.5 Kooli õppekava välise õppimise või tegevuse arvestamine koolis õpitava osana

Põhikooli- ja gümnaasiumiseaduse § 17 lõike 4 ja põhikooli riikliku õppekava § 15 lõike 9 kohaselt võib kool õpilase või piiratud teovõimega õpilase puhul vanema ja direktori või direktori volitatud pedagoogi kokkuleppel arvestada kooli õppekava välist õppimist või tegevust, sealhulgas õpinguid mõnes teises üldhariduskoolis koolis õpetava osana, tingimusel et see võimaldab õpilasel saavutada kooli või individuaalse õppekavaga määratletud õpitulemusi.

Kooli õppekava välise õppimise või tegevuse arvestamisel lähtutakse õpitu sisust ja õpitulemustest. Koolil on õigus nõuda täiendavaid materjale, kui tõendusmaterjal pole piisav, et paremini mõista, kas taotletavad õpitulemused on omandatud. Õpitu peab kokku sobima nende õpitulemustega, mille saavutamist taotletakse, ja olema määratletav tasemega.

Põhikoolis arvestatakse samal haridustasemel või kõrgemal tasemel omandatud.

Kooli õppekava väliste õpingute või tegevuste arvestamine kooli õppekava osana suurendab õpilaste, sealhulgas erivajadustega õpilaste hariduslikku mobiilsust ning avardab võimalusi kooliväliseks õppeks. Mujal õppimine annab paindlikuma võimaluse hariduse omandamiseks ja annab andekamatele õpilastele võimaluse ennast teostada. Kooli õppekava välise õppe või

tegevuse arvestamisel loetakse tulemused samaväärseks õppekava läbimisel saavutatud õpitulemustega.

Kooli õppekavaväliste õpingute või tegevuste arvestamine kooli õppekava osana on protsess, mis koosneb järgmistest etappidest: taotleja nõustamine, taotluse koostamine ja esitamine direktorile, taotluse hindamine, direktori otsus, (vajadusel) otsuse vaidlustamine ja vaidemenetlus.

Kooli õppekavaväliste õpingute või tegevuste arvestamisel kooli õppekava osana võivad võimalikud äraütlemised olla seotud: tähtajalise aegumisega – kui õppimine on toimunud enam kui kolm aastat tagasi; sisulise aegumisega – kuna teatud õpitulemused aeguvad ajas (nt seoses infotehnoloogia arenguga); teisel (madalamal) õppetasemel läbitud õppe mitte arvestamisega; topeltarvestamise vältimisega – mujal (nt muusikakoolis) õpitu, mille tõenduseks on antud muusikakooli tunnistus, ei ole automaatselt üle kantav muusika õppeaine läbimisena.

Kooli õppekavaväliste õpingute või tegevuste arvestamist juhib ja korraldab direktor, kaasates vajalikke isikuid ning selgitades välja, kas kooli õppekavavälised õpingud või tegevused on võimaldanud nõutud õpitulemuste omandamist ning kas õpingute või tegevuste käigus omandatu on ajakohane. Hindamisse kaasatakse vähemalt üks õpetaja, kes tunneb terviklikult ja põhjalikult vastava õppeaine õppekava.

Kooli õppekava väliste õpingute või tegevuste arvestamisel tagatakse kvaliteet selle kaudu, et uuritakse õpilase esitatud õpitulemuste omandatuse tõestamist võimaldavaid materjale ning nende vastavust nende õpitulemustega, mille arvestamist taotletakse.

Õpilane või piiratud teovõimega õpilase puhul vanem esitab taotluse vabas vormis kooli õppekavaväliste õpingute või tegevuste arvestamise taotlemiseks. Koos taotlusega esitatakse ka vastav tõendusmaterjal. Enne taotluse esitamist toimub õpilase või piiratud teovõimega õpilase puhul vanema nõustamine taotluse esitamise ja nõutavate tõendusmaterjalide vormistamise ja esitamise kohta.

2.6 Õppekeskkonna mitmekesistamiseks kavandatud tegevused

Õppekeskkonna mitmekesistamiseks on koolis kavandatud järgmised tegevused:

- koolisisesed ainealased üritused;
- koolisisesed koolitused, õpetajate poolt kolleegidele läbiviidavad avatud tunnid;
- aineõpetajate eestvedamisel toimuvad õppekäigud, mis toetavad ainevaldkonnaülest pädevuste kujunemist;
- osavõtt rahvusvahelistest projektidest (Erasmus+, NordPlus Junior jt);
- ülekoolilised projektid;
- õpilasuurimusi tutvustavad konverentsid;
- uurimistööde ja praktiliste tööde avalikud kaitsmised;
- traditsioonilised ühisüritused;
- koostöö õpetajate ja koolitöötajate vahel.

Õppekava rakendamist toetavad ja ülekoolilised ühistegevused on kirjeldatud kooli üldtööplaanis (Haridus- ja teadusministri 25. augusti 2010. a määrus 52 „Kooli õppe- ja kasvatusalastes kohustuslikes dokumentides esitatavad andmed ning dokumentide täitmise ja pidamise kord“ §-ga 4).

Ühistegevuste kavandamist, läbiviimist ja tulemuslikkuse hindamist korraldab ja koordineerib kogukonna- ja kultuurijuht koostöös juhtkonna ja aineõpetajatega. Kavandatavad ühistegevused toetavad üldpädevuste kujunemist.

2.7 Liikluskasvatus

Õpilaste liikluskasvatuse eesmärk on õpetamisel ja teavitamisel põhinev laste liiklusohutuslaste hoiakute kujundamine ja käitumise mõjutamine ning liiklusoskuste arendamine.

Liikluskasvatuse teemad:

I kooliastmes - jalakäija ja jalgratturi ohutu liiklemise, käitumise ja liikluses toimetuleku õpetamine, lähtudes eelkõige lapse koduümbruse liikluskeskkonnast;

II ja III kooliastmes - erinevate liiklusolukordade selgitamine lapse enda ja teiste liiklejate seisukohalt ning asula ja asulavälisel teel ohutu liiklemise õpetamine;

IV kooliastmes - liiklusohutust tagavate hoiakute arendamine ja käitumise mõjutamine, millega laiendatakse ja süvendatakse põhikoolis omandatud liiklusohutusalaseid teadmisi, oskusi, vilumusi ja hoiakuid.

Liikluskasvatuse teemasid käsitlevad klassijuhatajad, klassi- ja aineõpetajad integreerituna ainetundides.

2.8 Loovtöö, õpilasuurimuse või praktilise töö temaatika, juhendamise, töö koostamise ja hindamise kord

Põhikooli lõpetamise tingimuseks on, et õppija on kolmandas kooliastmes sooritanud loovtöö, mis lähtub läbivatest teemadest või on õppeaineid lõimiv ning tähendab uurimust, projekti, kunstitööd või muud taolist. Põhikooli lihtsustatud riikliku õppekava § 2 lõike 2 kohaselt teeb lihtsustatud õppe õpilane loovtöö juhul, kui kooli õppenõukogu on otsustanud, et loovtöö tegemine on võimalik. Gümnaasiumi lõpetamise tingimuseks on, et õppija on sooritanud gümnaasiumi jooksul õpilasuurimuse või praktilise töö.

Uurimus eeldab materjali kogumist, analüüsimist/süsteematiseerimist ja üldistamist ning järelduste tegemist. Projekt eeldab projekti kavandamist, läbiviimist ja tagasisidestamist. Kunstitöö eeldab idee loomist ja teose valmimist. Õpilafirma eeldab toodet, mida õpilafirma pakub.

Loovtöö, õpilasuurimuse või praktilise töö korraldamine: direktor kinnitab tööde üldise korralduse koordineerija, juhendajad, hindamiskomisjoni, töö juhendamise korra, vormistamise ja hindamise nõuded.

2.8.1 Loovtöö kolmandas kooliastmes

Loovtöö valik: õpilane valib loovtööks õppeaine ja teemavaldkonna õppeaasta algul. Õpilase valik kinnitatakse kooskõlastatult juhendajaga I trimestril, oktoobris, loovtööde koordinaatori poolt.

Loovtöö teostus: õpilane teostab ja vormistab nõuetekohase töö õppeaasta jooksul juhendaja/õpetaja juhendamisel. Õpilane võib loovtöö teostada individuaalselt, paaris- või rühmatööna (rühma suuruseks maksimaalselt 3 õpilast).

Loovtöö esitlus: õpilane esitab elektrooniliselt oma valmis loovtöö kirjaliku osa juhendajale ja loovtööde koordinaatorile üks nädal enne töö kaitsmist.

Loovtöö esitlemisele pääseb õpilane, kui ta on kokkulepitud ajaks esitanud juhendajale ja loovtööde koordinaatorile oma uurimis- või praktilise töö koos kirjaliku osaga.

Loovtöö esitlemine toimub II trimestril, veebruaris ja praktilise tööna valminud taiese esitlemine võib toimuda ka vastava kooli ürituse või õpiprojekti toimumise ajal.

Loovtöö hindamine: loovtöö puhul hinnatakse töö teoreetilist ehk kirjalikku osa ja loovtöö teostust. Hinnang antakse õpilase aktiivsusele töö teostamisel. Hindamisel arvestatakse töö teoreetilise osa sisukust ja vormistamist, praktilise töö korrektsust, õpilase esinemist kaitsmisel ning tema suhtumist loovtöö tegemisse ja koostöösse juhendajaga. Loovtöö hinnatakse hinnangutega „sooritatud“ või „mittesooritatud“.

Loovtöö võib lugeda sooritatuks, kui õpilane on osalenud ja saavutanud märkimisväärse koha esimese kuue hulgas mitmel piirkondlikul, üleriigilisel või rahvusvahelisel aineolümpiaadil, õpilasuurimistööde konkursil (näiteks Archimedese Eesti õpilaste teadustööde riiklik konkurss, GLOBE õpilasuurimistööde konkurss, Tartu keskkonnahariduskeskuse õpilaste keskkonnaalaste uurimistööde konkurss jne). Õpilane koos juhendajaga täidab „Kokkuvõtte olümpiaadi või konkursi tulemustest loovtöö arvestuseks“ blanketi (Vändra Gümnaasiumi koduleht).

Loovtöö sooritatakse 8. klassis. Mõjuval põhjusel võib loovtööd sooritada ka muul ajal, kuid mitte hiljem kui 9. klassi kolmandal trimestril.

Loovtöö teema kantakse põhikooli lõputunnistusele.

2.8.2 Õpilasuurimus või praktiline töö neljandas kooliastmes

Õpilasuurimuse ja praktilise töö ettevalmistamisel ja hindamisel on eesmärgiks õppija loova eneseväljenduse, koostöö ja iseseisva töötamise oskuse arendamine ning järgmiste oskuste omandamine:

- uuritava probleemi või loodava praktilise töö kohta taustinformatsiooni ja andmete kogumise ja analüüsimise oskus;
- teoreetiliste teadmiste praktilise rakendamise oskus;
- töö eesmärgi ja probleemile vastavate uurimisküsimuste sõnastamise ning sobiva meetodi ja analüüsivahendite valimise ja rakendamise oskus;
- tegevuse ajalise kavandamise ja kavandatu järgimise oskus;
- teadusteksti koostamise (eelkõige õpilasuurimuse puhul) oskus;
- oma tegevuse ja töö analüüsimise oskus;
- töö korrektse vormistamise oskus;
- kokkuvõtte ja resümee koostamise oskus;
- töö kaitsmise oskus.

Praktilise töö eesmärk on väärtustada õpilase individuaalseid teadmisi, oskusi ja huve ning luua väljund loominguliseks eneseteostuseks. Juhendaja ülesandeks on õpilase ideid, soove ja võimeid arvesse võttes aidata tal leida sobiv ning teostatav praktiline töö.

Praktilise töö võib liigitada järgmistesse valdkondadesse:

- teosed: etenduse lavastamine; kontserdikava ettevalmistamine ja selle esitamine; kirjandus- või kunstiteose, filmi, heliplaadi vm loomine, tõlketöö;
- projektid: konverentsi, konkursi, kontserdi, näituse, spordivõistluse, õppekäigu vms korraldamine;
- õppematerjalid: eksami / olümpiaadi kordamisülesannete kogumiku koostamine; veebipõhise õppekeskkonna loomine; õppevahendite valmistamine (muusikainstrumendid, geomeetriliste kujundite mudelite komplekt, näitlikud tabelid jm);
- õpilasfirma;

- tehnoloogiline lahendus: veebikeskkond, e-lahendused, arvutiprogramm, mobiilirakendus vms.

X klassis läbivad õpilased kursuse „Uurimistöö alused“ ning XI klassis koostavad uurimis- või praktilise töö. Õpilasuurimisel võib olla üks või mitu õpilasautorit, kelle panus töösse on selgelt näidatud ja eristatav.

Õppekavas on arvestatud üks kursus (35 tundi) õpilasuurimuse kirjutamiseks või praktilise töö koostamiseks.

Uurimistöö ei ole referaat, vaid põhineb veel uurimata (väheuuritud) materjalide analüüsil, mis võimaldab vastata uurimisküsimustele või teha järeldusi vastavalt püstitatud hüpoteesidele. Teema valikul tuleb silmas pidada:

- õpilase huvisid ja võimeid;
- võimalusi erialakirjanduse hankimiseks ning andmete kogumiseks;
- teema aktuaalsust ja originaalsust;
- teema konkreetsust ja piiritletust.

Õpilane ja juhendaja peavad valdama uuritavat materjali. Töö peab olema argumenteeritud, korrektselt vormistatud ja nõuetekohaselt kaitstud.

Õpilane valib ainevaldkonna ja võimetekohase teema, sõlmib kokkuleppe juhendajaga, kes kinnitab oma nõusolekut allkirjaga. Õpilaste, teemavaldkondade ja juhendajate nimekirja kinnitab kirjalike kokkulepete alusel direktor.

Uurimistöö juhendaja ülesanded:

- aitab sõnastada probleemi, eesmärgi ja hüpoteesi;
- omab ülevaadet teemakohase kirjanduse ja muu materjali kohta;
- aitab koostada tegevuskava;
- annab suuna uurimismeetodi valimiseks;
- konsulteerib õpilast;
- kontrollib töö valmimist vastavalt tegevuskavale;
- suunab töö sisulist ja kirjalikku vormistamist;
- hindab õpilase töö protsessi.

Uurimistöö koostaja:

- oskab õppekava raames püstitada probleemi, sõnastada eesmärgi ja hüpoteesi, vastutab eesmärgini jõudmise eest;
- õpib uurimistöö koostamisel planeerimist ja aja kasutamist;
- arendab loovust ja süsteemset mõtlemist;
- hindab kriitiliselt erinevates teabeallikates leiduvat informatsiooni;
- kasutab sobivaid uurimismeetodeid, kogub andmeid, analüüsib ja esitab tulemusi;
- vormistab arvutil nõuetekohase uurimistöö;
- analüüsib ja esitleb oma tööd kaitsmisel.

Töö koostaja ülesanded:

- näitab üles aktiivsust, võtab juhendajaga kontakti, lepib kokku konsultatsioonide aja;
- vastutab koostöös juhendajaga kirjapandud tegevuskava täitmise eest;
- otsib teemakohase kirjanduse ja allikad, koostab referatiivse osa;
- viib läbi uurimuse, analüüsib saadud tulemusi;
- annab töö käigus perioodiliselt aru juhendajale;
- vastutab töös esitatud andmete õigsuse eest;
- esineb eelkaitsmisel aruandega tehtud töö kohta;
- vastutab töö õigekirja ja stiili eest;
- vormistab töö nõuetekohaselt ja esitab PDF-failina juhendajale;
- kaitseb töö komisjoni ees.
- Loovtöö teema kantakse põhikooli lõputunnistusele.

Uurimistöö või praktilise töö teema ja hinne kantakse gümnaasiumi lõputunnistusele.

Loovtöö ja uurimistöö koostamise ning praktilise töö vormistamise, esitamise ja aruande juhendid on avaldatud Vändra Gümnaasiumi kodulehel (LT ja UT juhendid).

2.9 Hindamise korraldus

Teadmiste ja oskuste ning käitumise hindamisel lähtutakse põhikooli riiklikust õppekavast, gümnaasiumi õppekavast ja nende alusel koostatud kooli õppekavast ning kooli kodukorra nõuetest.

Teadmiste ja oskuste hindamise eesmärk on:

- toetada õpilase arengut;
- anda tagasisidet õpilase õppe edukuse kohta;
- innustada ja suunata õpilast sihikindlalt õppima;
- suunata õpilase enesehinnangu kujunemist, suunata ja toetada õpilast edasise haridustee valikul;
- suunata õpetaja tegevust õpilase õppimise ja individuaalse arengu toetamisel;
- anda alus õpilase järgmise klassi üleviimiseks ning kooli lõpetamise otsuse tegemiseks.

Õpilase arengu toetamise ja hindamise korralduse eesmärgiks on õpetajate, õpilaste ja vanemate jagatud arusaam õpilaste arengu toetamise ja hindamise olemusest ja korraldusest. Sellega tagame õpilaste optimaalse arengu ennastjuhtivaks inimeseks ning õpetajatele ja vanematele tagasiside ning rahulolu arengu ja hindamisega.

Õpetajad jälgivad õpilase arengut ja toimetulekut koolis ning vajaduse korral kohandavad õpet õpilase vajaduste kohaselt. Õpilase võimete ja annete arendamiseks tuleb koolis selgitada välja õpilase individuaalsed õpivajadused, valida sobivad õppemeetodid ning korraldada vajaduse korral diferentseeritud õpet. Kool tagab õpilasele, kellel tekib ajutine mahajäämus eeldatavate õpitulemuste saavutamisel, täiendava pedagoogilise juhendamise väljaspool õppetunde. Õpilase arengu toetamiseks korraldatakse temaga koolis vähemalt üks kord õppeaasta jooksul arenguvestlus, mille põhjal lepitakse kokku edasises õppes ja arengu eesmärkides.

Õppimist toetava hindamisena mõistetakse õppe kestel toimuvat hindamist, mille käigus analüüsitakse õpilase teadmisi, oskusi, hoiakuid, väärtushinnanguid ja käitumist, antakse tagasisidet õpilase seniste tulemuste ning vajakajäämiste kohta, innustatakse ja suunatakse õpilast edasisel õppimisel ning kavandatakse edasise õppimise eesmärgid ja teed. Õppimist

toetav hindamine keskendub eelkõige õpilase arengu võrdlemisele tema varasemate saavutustega. Tagasiside kirjeldab õigel ajal ja võimalikult täpselt õpilase tugevaid külgi ja vajakajäämisi ning sisaldab ettepanekuid edaspidisteks tegevusteks, mis toetavad õpilase arengut.

Õpilase ainealaseid teadmisi ja oskusi võrreldakse õpilase õppe aluseks olevas ainekavas toodud oodatavate õpitulemustega ja tema õppele püstitatud eesmärkidega. Ainealaseid teadmisi ja oskusi võib hinnata nii õppe käigus kui ka õppeteema lõppedes.

Hinnatakse õppekava väljundeid: teadmisi ja oskusi, mida on vastavalt ainekavale õpitud ja kinnistatud.

Õpilase teadmisi ja oskusi hindab klassi- või aineõpetaja. Õppimist toetava hindamise puhul võivad anda hinnangu lisaks ka lapsevanem ja õpilane.

Teadmisi ja oskusi hinnatakse õpilase suuliste vastuste (esituste), kirjalike ja praktiliste tööde ning praktiliste tegevuste alusel vastavalt Vändra Gümnaasiumi õppekavas esitatud nõuetele.

Õpitulemuste eristaval hindamisel kirjeldatakse teadmiste ja oskuste ulatust ja sügavust, mille alusel on võimalik määrata õpitulemuste omandatuse üldine tase, ja tähistatakse see kokkuleppelise tähega. Hinnatakse igas aines trimestri või poolaasta kaupa. Eristav hindamine on kokkuvõtva hindamise viis, mille puhul antakse õpitulemuste saavutatuse kohta tagasisidet tähtskaalal A, B, C, D, E, F, millest viis taset A–E on positiivsed ja üks tase F on negatiivne.

I klassis kasutatakse õpilaste teadmiste ja oskuste hindamisel kõigis õppeainetes hinnete asemel suulisi ja kirjalikke sõnalisi hinnanguid, mis kirjeldavad õpilase teadmisi ja oskusi erinevates õppeainetes. Kokkuvõtvalt antakse tagasisidet kaks korda õppeaastas (I poolaasta lõpus ja II poolaasta lõpus).

I (2. - 3. klass) - IV kooliastme õpilaste ainealaseid teadmisi, oskusi ja vilumusi hinnatakse kuueastmelisel tähtskaalal, millest viis on positiivsed hinded (A, B, C, D, E) ja üks negatiivne (F):

A „suurepärase“: hinnatakse vaadeldava perioodi või vaadeldava temaatika õpitulemuste saavutatust, kui saavutatud õpitulemused vastavad õpilase õppe aluseks olevatele taotletavatele õpitulemustele täiel määral ja ületavad neid;

B „väga hea“: hinnatakse vaadeldava perioodi või vaadeldava temaatika õpitulemuste saavutatust, kui saavutatud õpitulemused vastavad üldiselt õpilase õppe aluseks olevatele taotletavatele õpitulemustele;

C „hea“: hinnatakse vaadeldava perioodi või vaadeldava temaatika õpitulemuste saavutatust, kui saavutatud õpitulemused vastavad üldiselt õpilase õppe aluseks olevatele taotletavatele õpitulemustele, kuid esineb üksikuid puudusi ja vigu;

D „rahuldav“: hinnatakse vaadeldava perioodi või vaadeldava temaatika õpitulemuste saavutatust, kui saavutatud õpitulemustes esineb puudusi;

E „kasin“: hinnatakse vaadeldava perioodi või vaadeldava temaatika õpitulemuste saavutatust, kui saavutatud õpitulemustes esineb olulisi puudusi;

F „puudulik“: hinnatakse vaadeldava perioodi või vaadeldava temaatika õpitulemuste saavutatust, kui saavutatud õpitulemustes esineb olulisi puudusi ja areng puudub.

Kirjalike tööde puhul, kus saab selgelt arvutada õigete vastuste osakaalu tervikust, kasutatakse hindamise alusena protsentskaalat:

A ehk "suurepärase" 96 – 100%;

B ehk "väga hea" 90 – 95 %;

C ehk "hea" 75 – 89 %;

D ehk "rahuldav" 66 – 74 %;

E ehk "kasin" 50 – 65 %;

F ehk "puudulik" 0 – 49 %

Mitteeristav hindamine on kokkuvõtva hindamise viis, mille puhul ainekavas määratud õpitulemuste saavutatuse taset pole vajalik eristada. Mitteeristava hindamise puhul määratakse piisav õpitulemus, millele vastamise korral väljendatakse piisavat tulemust hindegas „arvestatud“ - AR. Oodatavast madalamal tasemel tulemust väljendatakse hindegas „mittearvestatud“ - MA.

Mitteeristavat hindamist kasutatakse õpilaste teadmiste ja oskuste hindamisel põhikoolis järgmistes õppeainetes: majandusõpetus, karjääriõpetus, informaatika I ja II kooliastmes ning

oskusainetes 2. – 8. klassis (muusikaõpetus, kunstiõpetus, tehnoloogiaõpetus, kehaline kasvatus).

Gümnaasiumiastme valikkursuste hindamisel võib kasutada hindeid „arvestatud” ja „mittearvestatud”. Neid hinnanguid ei teisendata tähtskaalasse.

Koolist lahkumisel ja põhikooli, gümnaasiumi lõpetamisel tunnistusele kantavad hinded teisendatakse numbriteks. Teisendamisel lähtutakse riiklikest alustest PGS ja hinded kujunevad järgnevalt:

Eristav tähtedega hindamine	Teisendamine numbrilisse hindamissüsteemi
A (suurepärase)	5
B (väga hea)	5
C (hea)	4
D (rahuldav)	3
E (kasin)	3
F (puudulik)	2

Kui hindamisel tuvastatakse kõrvalise abi kasutamine või mahakirjutamine, võib kirjalikku või praktilist tööd, suulist vastust (esitust), praktilist tegevust või selle tulemust hinnata hindeg F ehk „puudulik“.

2.9.1 Hindamisest teavitamine

Kool teavitab õpilast ja tema seaduslikku esindajat hindamise korraldusest koolis Väandra Gümnaasiumi kodulehel.

Õpilase hindamise põhimõtteid ja korda tutvustab õpilastele klassi- või aineõpetaja õppeaasta ja trimestri algul.

Kool teavitab õpilast ja lapsevanemat õpilase hinnetest eKooli kaudu ja väljastab üks kord aastas (kevad) klassitunnistuse paberkandjal.

2.9.2 Järelevastamine ja järeltööde sooritamise kord

Õpilasele antakse aineõpetaja nõusoleku korral võimalus hinde parandamiseks, kui tema suulist vastust, kirjalikku või praktilist tööd on hinnatud hindegaga „rahuldav” või „hea”, kirjalikud tööd vastavalt järelevastamise korrale „Kirjalike tööde järelevastamise korraldamine Vändra Gümnaasiumis”.

Kui suulist vastust, kirjalikku või praktilist tegevust või selle tulemust on hinnatud hindegaga „puudulik” või on hinne jäänud välja panemata, antakse õpilasele võimalus järelevastamiseks või järeltöö sooritamiseks vastavalt järelevastamise korrale „Kirjalike tööde järelevastamise korraldamine Vändra Gümnaasiumis”.

Suuliste vastuste ja praktiliste tegevuste järelevastamine toimub õpetaja konsultatsiooitunnis või aineõpetajaga kokkuleppel.

Märge „T” e-koolis tähistab tegemata tööd või hindelist ülesannet, mille õpilane on kohustatud ära vastama. Kui õpilane puudub tunnist, milles hinnatakse klassi või õpilaste teadmisi, märgitakse samal päeval e-kooli õpilase hinde koha peale „T”. Kui selgub, et õpilane puudus tunnist põhjuseta, võib „T” kohe asendada hindegaga „F”. Kui õpilane puudus muudel asjaoludel, asendatakse „T” täht järeltöö eest saadud hindegaga või hindegaga „F” järelevastamise tähtaegade möödumisel, kui õpilane ei ole järelevastamise võimalust kasutanud.

Järeltööd hinnatakse vastavalt hindamise korras kehtestatud korrale. Hinde parandamisel saadud või järeltööde eest saadud hinded on samaväärsed/võrdsed esimesel vastamisel saadud hinnetega. Hinde väärtus ei sõltu sellest, kas tegemist on esimesel katsel saadud hindegaga või mitmendal korral saadud järeltöö või -vastamise hindegaga.

Kui põhikooli õpilasele on määratud kohustuslik tugiõppes õppimine ja ta on sooritanud talle ettenähtud õppeülesanded „rahuldavaks”, „heaks” või „väga heaks”, siis hinnatakse tema „puudulik” trimestrihinne „rahuldavaks”, „heaks”, „väga heaks” või „suurepäraseks” vastavalt saadud hindele. Kui õpitulemus jääb „puudulikuks”, siis määratakse õpilasele individuaalne õppekava.

X ja XI klassis saadud kursusehindeid saab parandada järgnevatel õppeaastatel, kui õpilane on oma soovist teavitanud õppenõukogu kirjaliku avaldusega jooksva õppeaasta I trimestri jooksul ning õppenõukogu peab seda põhjendatuks.

Kui gümnaasiumiastme õpilane on puudunud kontrolltöö sooritamise päeval põhjuseta, hinnatakse tema tegemata töö hindegas „puudulik” ja õpilasel on võimalik see töö järele vastata ainult aineõpetaja nõusolekul.

„Puuduliku” kursusehinde puhul on gümnaasiumiõpilasel kohustus osaleda vastava aine konsultatsioonitundides.

Õppeperioodi jooksul omandamata jäänud nõutavate teadmiste ja oskuste omandamise toetamiseks võib õpilase jätta täiendavale õppetööle, mis viiakse läbi pärast õppeperioodi lõppu kuni õppeaasta viimase õppenõukoguni.

Gümnaasiumiõpilasel ei tohi olla peale täiendava õppetöö läbimist ühtegi „mittearvestatud” või „puudulikuga” hinnatud kursust, välja arvatud õppenõukogu otsusega lubatud erijuhtudel, nagu mõjuvatel põhjustel pikendatud õppeperiood või individuaalne õppekava.

Kui õpilane on puudunud kursuse jooksul rohkem kui 10 ainetundi, peab ta tegema selles aines arvestusliku kursusetöö (v.a kui õpilase puudumise põhjuseks on kooli esindamine võistlustel, konkurssidel või osalemine olümpiaadidel). Arvestuslik kursusetöö hõlmab endas kõiki õppekava kohaseid kursusel läbitud teemasid.

2.9.3 Hinnete ja hinnangute vaidlustamise kord

Esmased vaided hinnete ja hinnangute puhul lahendatakse aineõpetaja tasandil.

Kui õpilane ja õpetaja jäävad eri arvamusele hinde või hinnangu osas, on õpilasel või tema seaduslikul esindajal õigus hinne või hinnang vaidlustada 10 tööpäeva jooksul hinde teadasaamise päevast, esitades kooli direktorile kirjalikult vastava taotluse koos põhjenduse ja kirjaliku töö puhul koos vaidlusaluse tööga.

Direktor korraldab vaidemenetluse ja teavitab õppijat vaideotsusest.

2.9.4 Kokkuvõtva hindamise sagedus

Põhikoolis koondatakse hinded trimestri- või poolaastahinneteks ning trimestri- või poolaastahinded koondatakse aastahinneteks. Koondhinnete välja panemisel arvestatakse, et jooksvatel hinnetel on sõltuvalt töö mahust ja raskusastmest erinev kaal.

Gümnaasiumiastmes hinnatakse õpilase õpitulemusi vastavas õppeaines kokkuvõtvalt kursusehindegaga ja kooliastmehindegaga. Kokkuvõttev kursusehinne kujuneb kursuse jooksul toimunud hindamise tulemusena, seejuures arvestatakse, et hinnetel on sõltuvalt töö mahust ja raskusastmest erinev kaal. Kooliastmehinne on gümnaasiumis õppeaine kokkuvõttev hinne, mis pannakse välja õppeaine kõikide kursusehinnete alusel. Kooliastmehinded pannakse 12. klassis välja enne eksamiperioodi algust.

Vändra Gümnaasium arvestab vastavalt põhikooli- ja gümnaasiumiseaduse § 17 lõikele 4, põhikooli riikliku õppekava § 15 lõikele 9 ja gümnaasiumi riikliku õppekava § 18 lõikele 2 kooli õppekava välist õppimist või tegevust koolis õpetava osana, siis mõistetakse ka teadmiste ja oskuste tõendamist kokkuvõtva hindamisena.

2.9.5 Õpilase käitumise ja hoolsuse tagasisidestamine

Käitumise hindamise aluseks on „Vändra Gümnaasiumi kodukord” ja selle täitmine ning üldtunnustatud käitumis- ja kõlblusnormide järgimine koolis.

Aineõpetajad annavad tagasisidet põhikooli õpilase käitumise ja hoolsuse kohta eKoolis iga hindamisperioodi lõpus. Klassijuhataja arvamusel on otsustav kaal käitumishinde määramisel. Käitumise ja hoolsuse hinnang ei kajasta teadmisi.

Hoolsuse hindamise aluseks on õpilase suhtumine õppeülesannetesse: kohusetundlikkus, töökus ja järjekindlus õppeülesannete täitmisel.

Õpilase käitumise ja hoolsuse kohta antakse õpilasele ja tema vanematele sisulist tagasisidet arenguvestlustel ning trimestrite ja õppeaasta lõpus tunnistusel.

Gümnaasiumiastme õpilase käitumist ja hoolsust eraldi ei hinnata. Klassijuhataja annab lapsevanemale ja õpilasele tagasisidet õppija käitumise kohta vähemalt üks kord aastas arenguveestlusel.

2.9.6 Täiendavale õppetööle jätmine, järgmisse klassi üleviimine ning klassikursust kordama jätmise tingimused ja kord

Õpilane jäetakse täiendavale õppetööle põhikooli riiklikus õppekavas § 22 lõikes 9 sätestatud tingimustel ja korras. Kui õppenõukogu on otsustanud õpilase jätmise täiendavale õppetööle, siis õpetaja koostab täiendava õppetöö läbiviimiseks kava vastavalt tundide arvule, mis on õpilasele täiendava õppetöö läbiviimiseks otsustatud.

Õppeperioodi jooksul omandamata jäänud nõutavate teadmiste ja oskuste omandamise toetamiseks võib gümnaasiumiastme õpilase jätta täiendavale õppetööle, mis viiakse läbi pärast õppeperioodi lõppu kuni õppeaasta viimase õppenõukoguni. Gümnaasiumiõpilasel ei tohi olla peale täiendava õppetöö läbimist ühtegi „mittearvestatud“ või „puudulikuga“ hinnatud kursust, välja arvatud õppenõukogu otsusega lubatud erijuhtudel, nagu mõjuvatel põhjustel pikendatud õppeperiood või individuaalne õppekava. X ja XI klassis saadud kursusehindeid saab parandada järgnevatel õppeaastatel, kui õpilane on oma soovist teavitanud õppenõukogu kirjaliku avaldusega jooksva õppeaasta I trimestri jooksul ning õppenõukogu peab seda põhjendatuks.

Õppijate järgmisse klassi üleviimise otsustab õppenõukogu. Õppenõukogu otsus õpilase järgmisse klassi üleviimise kohta märgitakse eKoolis ja õpilasraamatusse.

Õpilane jäetakse klassikursust kordama põhikooli riiklikus õppekavas § 22 lõikes 10 ja 11 sätestatud tingimustel ja korras. EKoolis ja õpilasraamatusse märgitakse õppenõukogu otsus õpilase klassikursust kordama jätmise kohta.

2.10 Õpilaste arengu ja õppimise toetamise korraldus ning õpilaste juhendamise ja hariduslike erivajadustega õpilaste õppekorralduse põhimõtted, tugiteenuste rakendamise kord

Haridusliku erivajadusega õpilase õppe korraldamisel lähtub Vändra Gümnaasium kaasava hariduse põhimõtetest. Tulenevalt õpilase individuaalsest vajadusest tagatakse õpilasele võimetekohane õpe ja vajalik tugi õpetajate ja teiste koolitöötajate koostöös.

Kool tagab õpilasele, kellel tekib ajutine mahajäämus eeldatavate õpitulemuste saavutamisel, täiendava pedagoogilise juhendamise väljaspool õppetunde. Õpilasele tagatakse vajadusel logopeedi, psühholoogi, abiõpetaja, tugiisiku ja sotsiaalpedagoogi teenus, tema arengu toetamiseks korraldatakse vähemalt üks kord õppeaasta jooksul arenguveestlus.

Haridusliku erivajaduse väljaselgitamisel kasutatakse pedagoogilis-psühholoogilist hindamist, õpilase meditsiinilisi ja logopeedilisi uuringuid. Andekate õpilaste väljaselgitamisel lähtutakse väga heade tulemuste saavutamisest maakonna või üleriigilistel aineolümpiaadidel, konkurssidel või võistlustel.

Direktor määrab koolis isiku, kelle ülesandeks on haridusliku erivajadusega õpilaste õppe ja arengu toetamiseks vajaliku koostöö korraldamine tugispetsialistide, andekate õpilaste juhendajate ja õpetajate vahel. Haridusliku erivajadusega õpilaste õppe koordineerija toetab ja juhendab õpetajat haridusliku erivajaduse väljaselgitamisel ning teeb õpetajatele, vanematele ja direktorile ettepanekuid edaspidiseks pedagoogiliseks tööks, koolis pakutavate õpilase arengut toetavate meetmete rakendamiseks või täiendavate uuringute läbiviimiseks.

Koolis töötab tugivõrgustik, kuhu kuuluvad põhiliikmetena haridusliku erivajadusega õpilaste õppe koordineerija, logopeed (õpilasnõustaja), psühholoog, sotsiaalpedagoog, õppejuht ja direktor. Vajadusel kaasatakse ka koolipidaja esindaja ja noorsoopolitsei.

Koolis töötab 2 pikapäevarühma – üks rühm I – II klassi õpilastele ja üks rühm III - IV klassi õpilastele. I – II kooliastme õpilased saavad õpiabi vastavalt vajadusele. I – IV kooliastme õpilastel on võimalus saada logopeedilist õpiabi kõneravi tundides.

Koolis toimuvad iganädalased ainealased konsultatsioonid kõikide kooliastmete õpilastele kõikides õppeainetes.

Tugiõpet osutavad aineõpetajad konsultatsioonitundides. Õpetajate konsultatsioonitundide ajad ja ruumid on kirjas kooli koduleheküljel, eKoolis ning õpetajate ja õpilaste teadete tahvlil.

Tugiõpe on kohustuslik ning on määratud õpilastele, kelle eelneva trimestri kokkuvõttev hinne on “puudulik”. Need õpilased osalevad aineõpetaja konsultatsioonitundides, õppides omandamata teemad, mille tulemusena saab õpilane hindelise hinnangu, et parandada eelneva trimestri mitterahuldav hinne positiivseks hindeks.

Koolis on võimalik õpilastele õpiabi osutamiseks rakendada individuaalõpet ja koduõpet. Lisaks on võimalus õppida väikeklassi tingimustel. Individuaalõppe ja koduõppe rakendamise korra kinnitab õppenõukogu.

Õpilase individuaalse arengu toetamiseks kohaldatakse põhikooli riikliku õppekava §-s 17 ja gümnaasiumi riikliku õppekava § 13 lubatud erisusi.

Individuaalse õppekava määramisel ja koostamisel lähtutakse põhikooli- ja gümnaasiumiseaduses § 18 sätestatust, põhikooli riiklikus õppekavas § 17 lõikes 8 ja § 22 lõikes 7 sätestatust ning gümnaasiumi riiklikus õppekavas § 13 sätestatust. Muu tugisüsteem määratakse õpilasele põhikooli riiklikus õppekavas § 22 lõikes 7 sätestatud tingimustel.

Individuaalse õppekava rakendamine tugimeetmena põhikooli- ja gümnaasiumiseaduses § 58 lõikes 3 sätestatud tähenduses toimub põhikooli- ja gümnaasiumiseaduses § 58 lõigetes 1 kuni 9 ja § 12 lõikes 1 sätestatud tingimustel ja korras.

Haridus- ja teadusministri 25. augusti 2010. a määruse nr 52 § 12 lõike 7 kohaselt individuaalse õppekava alusel õppiv õpilane kantakse klassipäeviku (eKooli päeviku) üldnimekirja vastava märkega.

Andekate õpilaste arengu toetamiseks pakub kool järgmisi tugiteenuseid:

- individuaalsed õpiülesanded ja nõustamine / individuaalne õppekava
- ettevalmistus olümpiaadideks, õpilasvõistlusteks
- aineõpetus tasemegruppides
- osalemine projektides
- TÜ Teaduskooli kursuste läbimine

- huviringid
- Õppekäigud
- Õpilast, kes soovib osaleda võistlustel, konkurssidel, olümpiaadidel, projektides, koolis juhendatakse ja toetatakse. Iga trimestri lõpus tehakse kokkuvõtte võistlustest, konkurssidest, projektidest, olümpiaadidest ja andekaid õpilasi tunnustatakse neis aktiivse osalemise eest. Loomingulistes valdkondades korraldatakse koolis näitusi, kuhu on kaasatud ka erivajadusega lapsed.

2.11 Karjääriõppe, karjääriinfo ja nõustamise korraldamine

Karjäärinõustamisega aidatakse õpilasel arendada teadlikkust iseendast, omandada teadmisi töömaailmast, elukutsetest ja õppimisvõimalustest ning kujundada hoiakuid ja toimetulekuuskusi, mis soodustavad kaasaegsesse töömaailma sisenemist, karjääriotsuste tegemist ja eneseteostust. Karjääriõpetuse peateemadeks on:

- enesetundmine ja selle tähtsus karjääriplaneerimisel;
- õppimisvõimaluste ja töömaailma tundmaõppimine;
- karjääri planeerimine ja otsustamine.

Koolis kuuluvad karjääriteenuste süsteemi:

- erinevate õppimisvõimaluste tutvustamine karjääripäeval või nädalal, samuti ainetundides ja klassijuhatajatundides;
- läbiva teema „Elukestev õpe ja karjääri planeerimine“ sisu ja eesmärgi arvestatakse kooli õpikeskkonna kujundamisel. Sellest lähtudes tuuakse aineõppesse sobivad teemakäsitlused, näited ja meetodid, viiakse koos läbi aineteüleseid, klassidevahelisi ja ülekoolilisi projekte;
- silmaringi laiendamine läbi vastavate messide (näiteks Teeviit, Noor meister jm);
- kohtumiste korraldamine erinevate spetsialistide, teiste koolide esindajate, vilistlastega;
- koostöö ülikoolidega;
- spetsialistide juhendamisel kutsesobivustestide täitmine, õpiplaani koostamine ning rollimängud.

Karjääriõppe hulka kuulub ka karjääri- ja tööteemalise kirjanduse soovitamine ning kataloogide tutvustamine õppeasutuste kohta, kus on võimalik jätkata õpinguid peale põhikooli või gümnaasiumi või kus saab õppida õppekavaväliselt.

Karjääriplaneerimist toetab maakondlik Rajaleida Keskus (www.rajaleidja.ee).

Karjääriplaneerimisel kasutatakse koolis nii individuaalseid kui ka grupinõustamisi koostöös Töötukassaga. Individuaalnõustamisel osaleb lisaks õpilasele soovi korral ka lapsevanem. Vajadusel lepitakse kokku korduskohtumine. Grupinõustamisel osaleb grupp/klass. Grupinõustamisel tehakse erinevaid teste, rollimänge ja tutvustatakse erinevaid õppimisvõimalusi. Koolis nõustavad õpilasi vastavalt oma pädevusele psühholoog, aineõpetajad ja klassijuhatajad.

2.12 Õpilaste ja lastevanemate teavitamise ja nõustamise korraldus

Teavitamisel juhindub Vändra Gümnaasium põhikooli- ja gümnaasiumiseaduses § 55 sätestatust. Õpilaste ja vanemate teavitamine toimub kooli kodukorras sätesatud korra kohaselt.

Kool teavitab õpilasi ning vanemaid õppe ja kasvatuse korraldusest koolis vahetu suhtlemise teel, e-kooli ja kooli kodulehekülje kaudu.

Lapsevanemad on kohustatud kooli teavitama oma kontaktandmetest ja nende muutumisest. Kool korraldab õpilase ja lastevanemate nõustamise õpilase arengu toetamiseks, näiteks arenguveestluse, tugispetsialistide teenuse, koolituste jms kaudu.

Vändra Gümnaasium tagab õpilasele võimaluse saada õppekorralduse kohta infot ja nõuandeid, korraldades iga nädal klassijuhataja tunni. Jooksvat informatsiooni õppekorralduse kohta edastab klassijuhataja.

Lisaks kasutatakse vanemate teavitamisel järgmiseid formaate:

- lastevanemate üldkoosolek;
- klassi lastevanemate koosolek;
- teated eKooli vahendusel.

Kooliaasta esimestel päevadel viiakse 10. klassi õpilastele läbi infotunnid, kus tutvustatakse õppekorraldust ja kooli kodukorda.

Gümnaasium korraldab õpilaste teavitamist edasiõppimisvõimalustest ja tööturu üldistest suundumustest ning tagab karjääriteenuste (karjääriõpetus, -info või -nõustamine) kättesaadavuse.

Läbiva teema „Elukestev õpe ja karjääri planeerimine“ sisu ja eesmärgid arvestatakse kooli vaimse, sotsiaalse ja füüsilise õpikeskkonna kujundamisel. Sellest lähtudes tuuakse aineõppesse sobivad teemakäsitletused, näited ja meetodid, viiakse koos läbi ainetevahelisi, klassidevahelisi, ülekoolilisi ja/või rahvusvahelisi projekte.

Tunnivälise tegevuse käigus toimuvad projektipäevad koolis, õppekäigud ja kutsepäevad ettevõtetes, mille käigus käsitletakse teemasid, mis kujundavad õpilastes huvi tööturul toimuva vastu, arendavad otsustamisvõimet ja valmisolekut elukestvaks õppeks ning toetavad karjääriotsuste tegemist.

2.13 Õpetajate koostöö ja planeerimise põhimõtted

Vändra Gümnaasiumis toimub õpetajate koostöö õppenõukogu, nõupidamiste, sisekoolituste ja õppetoolide kaudu. Koolis on humanitaarainete õppetool, reaalainete õppetool ja klassiõpetajate õppetool. Ainekavade arenduse eest vastutavad õppetoolide juhid ning tööprotsessi kaasatakse kõik aineõpetajad.

Juhtkonna muudatusettepanekud jõuavad õpetajateni infokoosolekute või õppetooli juhtide vahendusel ning neid arutatakse õppetoolide koosolekul. Õpetajate esitatud muudatusettepanekuid arutatakse õppetoolide juhtide ja laiendatud juhtkonna koosolekul.

Väljundipõhises õppes koostab aineõpetaja töökava selliselt, et esmalt määratleb eesmärgid, mida õppimise ja õpetamise kaudu soovib saavutada, seejärel kavandab, kuidas eesmärkide saavutust hinnata, ja seejärel konkretiseerib õppesisu ja -meetodid. Õpetaja tagab õpiväljundite sidususe õppetöö mahu ja õppekorraldusega.

Klassijuhataja töö aluseks on kooli sündmuste plaan, õppe- ja kasvatustöö üldeesmärgid algavaks õppeaastaks ja konkreetse klassi kasvatuslikud vajadused.

Infoliikumine koolis on pidev tegevus e-posti, infokoosolekute ja nädala info kaudu.

2.14 Kooli õppekava uuendamise ja täiendamise kord

Kooli õppekava demokraatliku arendamise ning täiendamise ja muutmise eest vastutab direktor.

Kooli õppekava koostatakse ning seda uuendatakse ja muudetakse, lähtudes põhikooli riiklikust õppekavast, gümnaasiumi riiklikust õppekavast ja kooli arengukavast, pidades silmas piirkonna vajadusi ning kooli töötajate, vanemate ja õpilaste soove ning eesmärgi saavutamiseks vajalikke ressursse.

Õppekava muutmisel ja täiendamisel võetakse arvesse kooli pidaja ning riikliku järelevalve läbiviija märkused ja ettepanekud.

Vajadusel koostatakse õppekava uuendamiseks ja täiendamiseks kooli õppekava arenduse tegevuskava, kus näidatakse ära konkreetsed tegevused ja töövormid ning nende eest vastutajad.

Kooli õppekava ja selle muudatused esitatakse enne kehtestamist arvamuse avaldamiseks hoolekogule, õpilasesindusele ja õppenõukogule.

Tulenevalt põhikooli- ja gümnaasiumiseaduse § 17 lõikest 2 kooli õppekava kehtestab direktor.

Õppekava avalikustatakse, tulenevalt põhikooli- ja gümnaasiumiseaduse § 69 lõikes 1 sätestatud nõudest, Vändra Gümnaasiumi veebilehel ja on võimalus tutvuda paberil kooli kantseleis.

3 LISAD

[Lisa 1. Ainevaldkond „Keel ja kirjandus“](#)

[Lisa 2. Ainevaldkond „Võõrkeeled“](#)

[Lisa 3. Ainevaldkond „Matemaatika“](#)

[Lisa 4. Ainevaldkond „Loodusained“](#)

[Lisa 5. Ainevaldkond „Sotsiaalsained“](#)

[Lisa 6. Ainevaldkond „Kunstiained“](#)

[Lisa 7. Ainevaldkond „Tehnoloogia“](#)

Lisa 8. Ainevaldkond „Kehaline kasvatus“

[Valikõppeaine „Informaatika“](#)

[Valikõppeaine „Majandus- ja ettevõtlusõpetus“](#)

[Valikõppeaine „Kiva“](#)

[Valikõppeaine „Riigikaitse“](#)

[Valikõppeaine „Usundiõpetus“](#)

[Valikõppeaine „Uurimistöö alused“](#)